

PAMUKKALE ÜNİVERSİTESİ
TÜM ÇALIŞANLARA VE KAPSAM DAHİLİNDEKİ DİĞER KİŞİLERE YÖNELİK
İŞ SAĞLIĞI VE GÜVENLİĞİ ÇALIŞMA TALİMATI

1. Amaç

Bu talimatın amacı, Pamukkale Üniversitesi bünyesinde yürütülen akademik, idari, teknik, laboratuvar, sağlık, güvenlik, temizlik, bakım-onarım, taşıma, arşiv, depo, yemekhane, saha, atölye, klinik, kütüphane, bilgi işlem, bahçe-peyzaj ve yardımcı hizmet faaliyetlerinde görev yapan tüm çalışanların iş sağlığı ve güvenliği kurallarına uygun şekilde çalışmasını sağlamaktır. Bu talimat ile iş kazası, meslek hastalığı, ramak kala olay, yangın, patlama, elektrik çarpması, düşme, kesilme, ezilme, sıkışma, yanık, kimyasal maruziyet, biyolojik maruziyet, radyasyon maruziyeti, ergonomik zorlanma, psikososyal riskler, şiddet olayları ve benzeri risklerin önlenmesi amaçlanmaktadır.

Ayrıca Pamukkale Üniversitesi yerleşkelerinde veya üniversite adına yürütülen faaliyetlerde bulunan kısmi zamanlı öğrenciler, İŞKUR kapsamındaki öğrenciler, ders/uygulama kapsamındaki öğrenciler, stajyerler, intörn öğrenciler, proje/bursiyer öğrenciler, ziyaretçi araştırmacılar, kursiyerler, yüklenici firma çalışanları, geçici görevliler ve benzeri kişilerin de bulundukları alan, yaptıkları faaliyet ve maruz kalabilecekleri riskler ölçüsünde iş sağlığı ve güvenliği kurallarına uygun hareket etmeleri amaçlanmaktadır.

2. Dayanak

Bu talimat; 6331 sayılı İş Sağlığı ve Güvenliği Kanunu, Çalışanların İş Sağlığı ve Güvenliği Eğitimlerinin Usul ve Esasları Hakkında Yönetmelik, İşyerlerinde Acil Durumlar Hakkında Yönetmelik, İş Sağlığı ve Güvenliği Risk Değerlendirmesi Yönetmeliği, Kişisel Koruyucu Donanımların İşyerlerinde Kullanılması Hakkında Yönetmelik, İş Ekipmanlarının Kullanımında Sağlık ve Güvenlik Şartları Yönetmeliği, Ekranlı Araçlarla Çalışmalarda Sağlık ve Güvenlik Önlemleri Hakkında Yönetmelik, Elle Taşıma İşleri Yönetmeliği, Sağlık ve Güvenlik İşaretleri Yönetmeliği, Kimyasal Maddelerle Çalışmalarda Sağlık ve Güvenlik Önlemleri Hakkında Yönetmelik, Biyolojik Etkenlere Maruziyet Risklerinin Önlenmesi Hakkında Yönetmelik ve Binaların Yangından Korunması Hakkında Yönetmelik hükümleri dikkate alınarak hazırlanmıştır.

3. Kapsam

Bu talimat öncelikli olarak Pamukkale Üniversitesi bünyesinde görev yapan tüm akademik, idari, teknik, sağlık, güvenlik, temizlik, yardımcı hizmetler, laboratuvar, atölye, saha, yemekhane, kütüphane, arşiv, şoför, bakım-onarım, bilgi işlem, bahçe-peyzaj ve destek hizmetleri personelinin kapsar.

Bununla birlikte üniversite yerleşkelerinde, fakültelerde, yüksekokullarda, meslek yüksekokullarında, enstitülerde, araştırma merkezlerinde, laboratuvarlarda, atölyelerde, kliniklerde, uygulama alanlarında, idari birimlerde, sosyal tesislerde, yemekhanelerde, kütüphanelerde, arşivlerde, depolarda, saha çalışmalarında ve diğer tüm çalışma, eğitim, araştırma ve uygulama alanlarında geçici veya sürekli olarak bulunan diğer kişiler de faaliyetleri ve maruz kalabilecekleri riskler ölçüsünde bu talimat hükümlerine tabidir.

Bu kapsamda kısmi zamanlı çalışan öğrenciler, İŞKUR Gençlik Programı veya benzeri programlar kapsamında görev alan öğrenciler, ders/uygulama/laboratuvar/atölye/klinik/saha çalışması kapsamındaki öğrenciler, stajyer öğrenciler, intörn öğrenciler, aday meslek elemanları, proje/bursiyer öğrenciler, ziyaretçi araştırmacılar, misafir öğretim elemanları, kursiyerler, yüklenici firma çalışanları, hizmet alımı personeli, taşeron çalışanlar ve geçici görevliler de bu talimatın ilgili hükümlerine uymakla yükümlüdür.

4. Tanımlar

Çalışan: Pamukkale Üniversitesi bünyesinde akademik, idari, teknik, sağlık, güvenlik, temizlik, yardımcı hizmetler, bakım-onarım, laboratuvar, atölye, saha, yemekhane, kütüphane, arşiv, şoförlük, bilgi işlem, bahçe-peyzaj ve destek hizmetlerinde görev yapan tüm personeldir.

Kapsam dahilindeki diğer kişiler: Üniversite yerleşkelerinde veya üniversite adına yürütülen faaliyetlerde bulunan kısmi zamanlı öğrenciler, İŞKUR kapsamındaki öğrenciler, ders/uygulama kapsamındaki öğrenciler, stajyerler, intörnler, proje/bursiyer öğrenciler, ziyaretçi araştırmacılar, kursiyerler, yüklenici firma çalışanları, geçici görevliler ve benzeri kişilerdir.

İş sağlığı ve güvenliği: İşyerlerinde çalışanların ve çalışma/uygulama alanlarında bulunan diğer kişilerin sağlık ve güvenliğini korumak amacıyla yapılan önleyici, koruyucu ve düzeltici faaliyetlerin toplamıdır.

Tehlike: Çalışana, öğrenciye, ziyaretçiye, ekipmana, çalışma ortamına veya çevreye zarar verme potansiyeli bulunan kaynak, durum veya işlemdir.

Risk: Tehlikeden kaynaklanabilecek zarar, yaralanma veya kaybın meydana gelme ihtimali ile şiddetinin birleşimidir.

Ramak kala olay: Yaralanma, hastalık veya maddi hasara yol açmayan; ancak yol açma potansiyeli bulunan olaydır.

İş kazası: İşyerinde veya işin yürütümü nedeniyle meydana gelen, çalışanın veya kapsam dahilindeki kişinin bedensel ya da ruhsal olarak zarar görmesine neden olan olaydır.

Kişisel koruyucu donanım: Çalışanı veya kapsam dahilindeki kişiyi bir veya birden fazla riske karşı korumak amacıyla kullanılan eldiven, gözlük, maske, baret, kulak koruyucu, iş ayakkabısı, önlük, yüz siperi, reflektif yelek, emniyet kemeri ve benzeri ekipmanlardır.

Acil durum: Yangın, deprem, patlama, gaz kaçağı, kimyasal dökülme, biyolojik maruziyet, elektrik çarpması, ciddi yaralanma, şiddet olayı, su baskını veya benzeri hızlı müdahale gerektiren olaylardır.

5. Tüm Çalışanların Genel Sorumlulukları

1. Görevini yürütürken iş sağlığı ve güvenliği kurallarına uymak zorundadır.
2. Kendisine verilen iş sağlığı ve güvenliği eğitimlerine, acil durum eğitimlerine, yangın/tahliye tatbikatlarına ve birim içi bilgilendirmelere katılır.
3. Çalışma alanında gördüğü tehlikeli durumları, ramak kala olayları, iş kazalarını, yangın risklerini, elektrik tehlikelerini, kayma-düşme risklerini ve uygunsuzlukları amirine ve ilgili İSG birimine bildirir.
4. Kendisine zimmetlenen veya görev gereği verilen kişisel koruyucu donanımları uygun şekilde kullanır, korur ve hasarlı olanları amirine bildirir.

5. Yetkili olmadığı makine, cihaz, elektrik panosu, laboratuvar cihazı, kimyasal madde, basınçlı kap, asansör, jeneratör, kazan, kompresör, forklift, transpalet veya teknik ekipmana müdahale etmez.
6. Çalışma alanında düzeni bozan, geçiş yollarını kapatan, yangın söndürme cihazlarına erişimi engelleyen, acil çıkış kapılarını kilitleyen veya tahliye yollarını daraltan davranışlarda bulunmaz.
7. İşyerine alkollü, uyuşturucu/uyarıcı madde etkisi altında gelmez; dikkati azaltan ilaç kullanımı varsa amirine bilgi verir.
8. İş ekipmanlarını amacı dışında kullanmaz; arızalı ekipmanı kullanmaya devam etmez.
9. Elektrik kablolarını, prizleri, uzatma kablolarını, çoklu prizleri ve cihazları güvenli şekilde kullanır; aşırı yükleme yapmaz.
10. Islak zeminde, merdivenlerde, rampalarda, laboratuvarlarda, atölyelerde, depo ve arşiv alanlarında dikkatli hareket eder.
11. Yangın, deprem, kimyasal dökülme, biyolojik maruziyet, gaz kaçağı, elektrik çarpması ve benzeri acil durumlarda birim acil durum planına uygun hareket eder.
12. Çalışma alanını temiz, düzenli, güvenli ve erişilebilir şekilde bırakır.
13. Kendi güvenliği kadar birlikte çalıştığı kişilerin, öğrencilerin, ziyaretçilerin ve hizmet alan kişilerin güvenliğini de gözetir.
14. Bilmediği, eğitimini almadığı veya yetkilendirilmediği işleri yapmaz.
15. Kaza, yaralanma veya ramak kala olayları gizlemez, gecikmeden bildirir.

6. Birimlere Göre Faaliyetler, Riskler ve Çalışma Talimatları

6.1. Akademik ve İdari Birimler Ofisleri

Yapılan işler: Evrak hazırlama, yazışma, bilgisayar kullanımı, telefon görüşmeleri, dosyalama, arşivleme, toplantı, fotokopi/tarama, ziyaretçi kabulü, masa başı çalışma.

Başlıca riskler: Ergonomik zorlanma, uzun süreli ekran kullanımı, bel-boyun-sırt ağrısı, göz yorgunluğu, elektrik çarpması, kablo kaynaklı takılma, kayma-düşme, yangın, evrak ve dosya taşıma sırasında kas-iskelet zorlanması.

Çalışma talimatları:

1. Bilgisayar ekranı göz hizasına yakın konumlandırılmalı, ekran yansıma yapmayacak şekilde yerleştirilmelidir.
2. Klavye, fare, masa ve sandalye çalışanın vücut yapısına uygun şekilde ayarlanmalıdır.
3. Uzun süreli ekranlı çalışmalarda kısa süreli dinlenme araları verilmelidir.
4. Sandalye üzerinde geriye aşırı yaslanma, dengesiz oturma, sandalye ile hareket etme ve yüksek raflara sandalye ile uzanma yapılmamalıdır.
5. Kablo, uzatma ve adaptörler geçiş yollarından geçirilmemelidir. Zorunlu durumlarda kablo kanalı kullanılmalıdır.
6. Çoklu prizlere kapasitesinin üzerinde cihaz bağlanmamalıdır. Isınma, koku, kıvılcım veya gevşeklik fark edilirse cihaz kullanılmamalı ve teknik birime bildirilmelidir.
7. Dosya, klasör ve arşiv kutuları raflara dengeli yerleştirilmeli; ağır dosyalar alt raflarda tutulmalıdır.
8. Fotokopi, yazıcı ve toner işlemlerinde cihaz kapağı açıkken müdahale edilmemeli; toner değişimi sırasında toz solunmamalı, işlem sonrası eller yıkanmalıdır.

9. Ofis içinde koşulmamalı, ıslak zemin uyarılarına dikkat edilmelidir.
10. Acil çıkış kapıları, yangın söndürme cihazları ve elektrik panolarının önü boş bırakılmalıdır.

6.2. Akademik Personel: Fakülte, Enstitü, Yüksekokul, Meslek Yüksekokulu ve Bölümler

Yapılan işler: Ders anlatımı, laboratuvar/atölye uygulamaları, sınav gözetmenliği, öğrenci danışmanlığı, araştırma, proje yürütme, saha çalışması, bilgisayar kullanımı, toplantı ve akademik etkinlikler.

Başlıca riskler: Uzun süre ayakta kalma, ses kullanımı, ergonomik sorunlar, sınıf/laboratuvar kalabalığı, öğrencilerin uygunsuz davranışları, elektrikli sunum cihazları, laboratuvar/atölye riskleri, saha çalışması riskleri.

Çalışma talimatları:

1. Derslik, amfi ve laboratuvarlarda acil çıkış yolları, merdivenler ve geçiş alanları öğrenci eşyalarıyla kapatılmamalıdır.
2. Projeksiyon, bilgisayar, akıllı tahta ve ses sistemlerinde arıza varsa yetkisiz müdahale yapılmamalı, teknik birime bildirilmelidir.
3. Laboratuvar veya atölye uygulaması yaptıran akademik personel, uygulama başlamadan önce öğrencileri riskler, acil durumlar, KKD kullanımı ve yasak davranışlar hakkında bilgilendirmelidir.
4. Kimyasal, biyolojik, mekanik, elektriksel veya yüksek sıcaklık içeren uygulamalarda öğrenciler gözetimsiz bırakılmamalıdır.
5. Laboratuvar/atölye uygulamalarında gözlük, önlük, eldiven, maske, kulak koruyucu, yüz siperi, iş ayakkabısı gibi gerekli KKD kullanılmadan çalışmaya izin verilmemelidir.
6. Saha çalışmaları öncesinde ulaşım, hava koşulları, arazi yapısı, biyolojik riskler, güneş/ısı stresi, trafik, yüksekte çalışma, hayvan teması ve yalnız çalışma riskleri değerlendirilmelidir.
7. Sınavlarda kalabalık kontrolü sağlanmalı, acil çıkış ve merdivenlerde yığılmaya izin verilmemelidir.
8. Akademik personel, öğrencilerle yürütülen uygulamalarda meydana gelen kaza, ramak kala olay veya maruziyeti birim amirine ve İSG birimine bildirmelidir.

6.3. Laboratuvar Personeli ve Laboratuvar Kullanan Akademik Personel

Yapılan işler: Kimyasal analiz, biyolojik çalışma, numune hazırlama, cihaz kullanımı, ısıtma-soğutma, santrifüj, kesici-delici malzeme kullanımı, gaz tüpü kullanımı, atık toplama, sterilizasyon, mikroskopi, deney düzeneği kurma.

Başlıca riskler: Kimyasal sıçrama, toksik/buhar maruziyeti, yanıcı-parlayıcı madde, patlama, cam kırılması, kesilme, biyolojik maruziyet, elektrik çarpması, sıcak yüzey yanığı, gaz tüpü devrilmesi, dökülme, uygunsuz atık.

Çalışma talimatları:

1. Laboratuvara yetkisiz kişiler alınmamalıdır.
2. Laboratuvarda çalışmaya başlamadan önce ilgili deneyin riskleri, kullanılacak kimyasalların güvenlik bilgi formları ve acil durum prosedürleri incelenmelidir.

3. Laboratuvarda önlük, kapalı ayakkabı, uygun eldiven ve koruyucu gözlük kullanılmalıdır.
4. Uzun saçlar toplanmalı, sallanan takı ve bol kıyafet kullanılmamalıdır.
5. Laboratuvarda yiyecek-içecek bulundurulmaz, sakız çiğnenmez, kozmetik ürün kullanılmaz.
6. Kimyasallar etiketsiz kaplarda bulundurulmamalıdır. Etiketli silinmiş veya içeriği bilinmeyen kimyasallar kullanılmamalıdır.
7. Asit, baz, solvent, toksik ve yanıcı maddeler uygun dolaplarda ve uyumlu gruplar halinde saklanmalıdır.
8. Uçucu, toksik veya kötü kokulu kimyasallarla çeker ocakta çalışılmalıdır.
9. Kimyasal dökülmelerde dökülen maddeye çıplak elle müdahale edilmemeli, dökülme kiti ve uygun KKD kullanılmalıdır.
10. Cam malzemeler çatlak veya kırık ise kullanılmamalıdır. Kırık camlar normal çöpe atılmamalı, kırık cam kutularında toplanmalıdır.
11. Kesici-delici atıklar delinmeye dayanıklı özel kutularda biriktirilmelidir.
12. Gaz tüpleri devrilmeye karşı zincirlenmeli veya sabitlenmeli, vana koruyucuları takılı olmalı, boş ve dolu tüpler ayrı tutulmalıdır.
13. Santrifüj cihazları dengeli yüklenmeli, kapak tam kapanmadan çalıştırılmamalıdır.
14. Isıtıcı, etüv, fırın, ısıtıcı tabla ve benzeri cihazların çevresinde yanıcı madde bulundurulmamalıdır.
15. Deney bitiminde cihazlar kapatılmalı, gaz/su/elektrik bağlantıları kontrol edilmeli, çalışma alanı temizlenmelidir.
16. Kimyasal ve biyolojik atıklar ilgili atık yönetimi talimatına uygun olarak ayrıştırılmalıdır.
17. Tek başına riskli deney yapılmamalıdır. Özellikle mesai dışı laboratuvar çalışmaları birim amirinin bilgisi dahilinde yürütülmelidir.

6.4. Atölye, Mühendislik, Teknik Eğitim ve Uygulama Alanları

Yapılan işler: Makine kullanımı, torna, freze, matkap, taşlama, kaynak, lehimleme, kesme-delme, ölçüm, elektrik-elektronik uygulamalar, kompresör kullanımı, hidrolik/pnömatik sistemler, malzeme işleme.

Başlıca riskler: El-kol yaralanması, sıkışma, kesilme, çapak sıçraması, gürültü, titreşim, elektrik çarpması, yangın, kaynak dumanı, sıcak yüzey, hareketli parça, basınçlı hava, uygunsuz ekipman kullanımı.

Çalışma talimatları:

1. Atölyede yetkisiz ve eğitimsiz personel makine kullanamaz.
2. Makine koruyucuları sökülmüş, acil durdurma butonu çalışmayan veya arızalı ekipman kullanılmaz.
3. Çalışma öncesinde ekipmanın sağlamlığı, koruyucuları, bağlantıları ve acil durdurma sistemi kontrol edilir.
4. Gözlük, yüz siperi, kulak koruyucu, iş eldiveni, iş ayakkabısı ve uygun iş kıyafeti kullanılmalıdır.

5. Döner aksamli makinelerde bol kıyafet, kravat, atkı, sarkan ip, yüzük, bileklik ve açık saçla çalışılmaz.
6. Matkap, torna, freze ve taşlama işlemlerinde parça uygun şekilde sabitlenmelidir.
7. Talaş ve çapak elle temizlenmemeli, fırça veya uygun aparat kullanılmalıdır.
8. Kaynak işlemlerinde kaynak maskesi, kaynak eldiveni, yanmaz önlük ve uygun havalandırma sağlanmalıdır.
9. Yanıcı maddelerin bulunduğu alanda kaynak, taşlama veya kıvılcım çıkaran işler yapılmamalıdır. Zorunlu hallerde sıcak iş izni alınmalıdır.
10. Elektrik panoları ve enerji hatlarına yalnızca yetkili personel müdahale eder.
11. Kompresör, basınçlı hava ve hidrolik sistemlerde bağlantıların sağlamlığı kontrol edilmeden çalışma yapılmaz.
12. Atölye zemini yağlı, ıslak veya dağınık bırakılmaz.
13. Öğrenci uygulamalarında sorumlu öğretim elemanı veya teknik personel gözetimi olmadan çalışma yapılmaz.

6.5. Teknik Bakım-Onarım, Yapı İşleri, Elektrik, Mekanik ve Tesisat Personeli

Yapılan işler: Elektrik bakım-onarımı, pano kontrolü, aydınlatma değişimi, klima/havalandırma bakımı, su tesisatı, kanalizasyon, kazan, jeneratör, asansör, çatı, merdiven, küçük inşaat işleri, boya, tamirat, kampüs içi bakım.

Başlıca riskler: Elektrik çarpması, ark patlaması, yüksekte çalışma, merdivenden düşme, el aletleriyle yaralanma, kapalı alan riski, sıcak yüzey, basınçlı sistem, kimyasal temizlik maddeleri, ağır yük taşıma, trafik ve saha riski.

Çalışma talimatları:

1. Elektrik işlerinde enerji kesilmeden çalışma yapılmaz. Enerji kesme, kilitleme, etiketleme ve doğrulama işlemleri yapılmalıdır.
2. Elektrik panolarına yalnızca yetkili teknik personel müdahale eder.
3. Pano önleri boş bırakılmalı, pano kapakları kapalı tutulmalı, pano içinde uygunsuz bağlantı yapılmamalıdır.
4. Yüksekte çalışma yapılacaksa uygun merdiven, iskele, platform, emniyet kemeri ve düşmeye karşı koruma tedbirleri kullanılmalıdır.
5. Merdiven sağlam zemine yerleştirilmeli, kırık/hasarlı merdiven kullanılmamalıdır.
6. Çatı, dış cephe, aydınlatma direği, yüksek raf, tesisat shaftı gibi alanlarda tek başına çalışma yapılmamalıdır.
7. Sıcak işlerde yangın riski değerlendirilir, yangın söndürücü hazır bulundurulur, çalışma sonrası kıvılcım ve ısı kontrolü yapılır.
8. Kazan, kompresör, hidrofor, jeneratör ve benzeri ekipmanlarda yetkisiz müdahale yapılmaz.
9. Basınçlı sistemlerde bakım öncesi basınç boşaltılır.
10. Kimyasal temizlik, boya, solvent, yapıştırıcı ve benzeri maddelerle çalışırken ürün etiketleri ve güvenlik bilgi formları dikkate alınır.
11. Kapalı alanlara giriş öncesi ortam havası, gaz birikimi, oksijen yetersizliği ve kurtarma imkânları değerlendirilir.

12. İş bitiminde çalışma alanı temizlenir, açıkta kablo, kesici malzeme, çivi, vida, atık ve kayma riski bırakılmaz.
13. Arızalı ekipman “kullanılamaz” etiketiyle işaretlenir ve yetkisiz kullanıma kapatılır.

6.6. Temizlik Personeli

Yapılan işler: Ofis, derslik, laboratuvar dış alanı, koridor, merdiven, tuvalet, yemekhane, sosyal alan, cam, zemin ve ortak kullanım alanlarının temizliği; atık toplama, paspaslama, dezenfeksiyon.

Başlıca riskler: Kayma-düşme, kimyasal maruziyet, cilt tahrişi, solunum yolu etkilenmesi, kesici-delici atık yaralanması, biyolojik risk, bel-sırt zorlanması, merdiven kullanımı, ıslak zemin.

Çalışma talimatları:

1. Temizlik sırasında uygun eldiven, kaymaz tabanlı ayakkabı ve gerekli hallerde maske/gözlük kullanılmalıdır.
2. Temizlik kimyasalları birbirine karıştırılmamalıdır. Özellikle çamaşır suyu, asitli ürünler ve amonyaklı ürünler birlikte kullanılmamalıdır.
3. Kimyasallar orijinal ambalajında veya etiketli kaplarda bulundurulmalıdır.
4. Islak zeminlerde uyarı levhası konulmadan alan terk edilmemelidir.
5. Merdiven temizliğinde yukarıdan aşağıya doğru ve kontrollü çalışılmalıdır.
6. Çöp poşetleri elle bastırılarak sıkıştırılmamalı, poşet içinde kesici-delici malzeme olabileceği düşünülmelidir.
7. Cam kırığı, iğne, bistüri, lam, pipet ucu gibi kesici-delici atıklar normal çöpe alınmamalı; ilgili birime haber verilmelidir.
8. Laboratuvar, klinik, atölye ve teknik alanlarda temizlik yapılmadan önce sorumlu personelden güvenli çalışma bilgisi alınmalıdır.
9. Yüksek cam, dolap üstü ve erişimi zor alanlarda sandalye, masa veya uygunsuz malzeme üzerine çıkılmamalıdır.
10. Ağır çöp torbaları ve temizlik ekipmanları tek kişiyle zorlanarak taşınmamalı, taşıma arabası kullanılmalıdır.
11. Temizlik arabaları geçiş yollarını kapatmayacak şekilde bırakılmalıdır.

6.7. Güvenlik Personeli ve Danışma Görevlileri

Yapılan işler: Kampüs giriş-çıkış kontrolü, bina devriyesi, ziyaretçi yönlendirme, araç/yaya trafiği kontrolü, kamera izleme, olay bildirimi, acil durumda yönlendirme, gece çalışması.

Başlıca riskler: Şiddet, tehdit, trafik kazası, gece çalışma yorgunluğu, yalnız çalışma, olumsuz hava koşulları, yangın/acil durum müdahalesi sırasında panik, uzun süre ayakta kalma.

Çalışma talimatları:

1. Güvenlik personeli görev alanındaki acil çıkışları, toplanma alanlarını, yangın söndürme cihazlarını ve ilk yardım noktalarını bilmelidir.
2. Olaylara müdahalede önce kendi güvenliğini sağlamalı, fiziksel müdahaleden kaçınmalı, gerektiğinde kolluk kuvvetlerine ve birim amirine haber vermelidir.
3. Araç yönlendirme sırasında reflektif yelek kullanılmalı, araçların kör noktalarında durulmamalıdır.

4. Gece devriyelerinde aydınlatması yetersiz alanlar bildirilmeli, mümkünse yalnız hareket edilmemelidir.
5. Şüpheli paket, gaz kokusu, yangın belirtisi, su baskını, elektrik arızası veya güvenlik tehdidi durumunda ilgili acil durum prosedürü uygulanmalıdır.
6. Acil durumlarda panik oluşmaması için personel, öğrenciler ve ziyaretçiler tahliye yollarına yönlendirilmelidir.
7. Uzun süre ayakta kalmaya bağlı zorlanmaları azaltmak için uygun dinlenme araları kullanılmalıdır.
8. Kamera ve güvenlik sistemlerinde elektriksel/teknik arızalara yetkisiz müdahale edilmemelidir.

6.8. Yardımcı Hizmetler, Taşıma, Depo ve Arşiv Personeli

Yapılan işler: Malzeme taşıma, evrak/dosya taşıma, depo düzenleme, raf yerleşimi, arşivleme, demirbaş taşıma, kargo teslimi, masa-sandalye düzenleme.

Başlıca riskler: Ağır kaldırma, bel fıtığı riski, raf devrilmesi, malzeme düşmesi, sıkışma, kesilme, toz maruziyeti, merdiven kullanımı, takılma-düşme.

Çalışma talimatları:

1. Ağır ve hacimli yükler tek kişiyle taşınmamalı, taşıma arabası veya ekip çalışması kullanılmalıdır.
2. Yük kaldırırken belden eğilmek yerine dizler bükülmeli, yük vücuda yakın tutulmalıdır.
3. Görüş alanını kapatacak yük taşınmamalıdır.
4. Raflara ağır malzemeler alt bölümlere, hafif malzemeler üst bölümlere yerleştirilmelidir.
5. Raflar duvara veya zemine sabitlenmeli, devrilme riski olan raflar kullanılmamalıdır.
6. Depo ve arşivlerde geçiş yolları açık bırakılmalıdır.
7. Yangın söndürme cihazları, elektrik panoları ve acil çıkış kapıları önüne malzeme konulmamalıdır.
8. Arşiv alanlarında sigara içilmez, açık alev kullanılmaz, elektrikli ısıtıcı bulundurulmaz.
9. Tozlu arşiv çalışmalarında uygun maske kullanılmalı, ortam havalandırılmalıdır.
10. Yüksek raflara erişimde sağlam merdiven kullanılmalı; sandalye, koli veya masa üzerine çıkılmamalıdır.

6.9. Yemekhane, Mutfak, Kafeterya ve Gıda Hizmetleri Personeli

Yapılan işler: Yemek hazırlama, pişirme, servis, bulaşık, sıcak yüzeylerle çalışma, bıçak kullanımı, gıda depolama, temizlik ve hijyen.

Başlıca riskler: Kesilme, yanık, haşlanma, kayma-düşme, gaz kaçağı, yangın, sıcak yağ, buhar, kimyasal temizlik maddeleri, biyolojik hijyen riski.

Çalışma talimatları:

1. Mutfaklarda kaymaz tabanlı ayakkabı, uygun iş kıyafeti, bone, eldiven ve gerektiğinde önlük kullanılmalıdır.
2. Bıçaklar amacı dışında kullanılmamalı, keskin uçları açıkta bırakılmamalıdır.
3. Sıcak tencere, kazan, fırın, tava ve çay kazanı gibi ekipmanlarda ısıya dayanıklı eldiven kullanılmalıdır.

4. Yağlı ve ıslak zeminler hemen temizlenmeli, uyarı levhası konulmalıdır.
5. Gaz kokusu alınması halinde elektrik düğmelerine dokunulmamalı, ortam havalandırılmalı ve yetkililere haber verilmelidir.
6. Kızgın yağa su dökülmemeli, yağ yangınlarında uygun söndürücü kullanılmalıdır.
7. Bulaşık ve temizlik kimyasalları gıda maddelerinden ayrı tutulmalıdır.
8. Gıda depolarında ürünler zemine doğrudan temas etmeyecek şekilde yerleştirilmelidir.
9. Son kullanma tarihi geçmiş veya bozulmuş ürünler kullanılmamalıdır.
10. Mutfak çıkışları, yangın söndürme cihazları ve gaz vanaları önünde engel bulundurulmamalıdır.

6.10. Sağlık Hizmetleri, Diş Hekimliği, Klinik ve Uygulama Birimleri

Yapılan işler: Hasta kabulü, klinik uygulama, ağız-diş sağlığı hizmetleri, sterilizasyon, tıbbi atık yönetimi, kesici-delici alet kullanımı, dezenfeksiyon, radyolojik görüntüleme, öğrenci uygulaması.

Başlıca riskler: Biyolojik maruziyet, kesici-delici yaralanma, kan ve vücut sıvısı teması, enfeksiyon, kimyasal dezenfektan maruziyeti, radyasyon riski, ergonomik zorlanma, hasta kaynaklı şiddet.

Çalışma talimatları:

1. Klinik alanlarda el hijyeni, maske, eldiven, önlük, gözlük/yüz siperi gibi gerekli KKD kullanılmalıdır.
2. Kesici-delici aletler kullanıldıktan sonra kapak takmaya çalışılmamalı, delinmeye dayanıklı atık kutularına atılmalıdır.
3. Kan ve vücut sıvısı teması halinde maruziyet prosedürü uygulanmalı ve olay kayıt altına alınmalıdır.
4. Tıbbi atıklar evsel atıklardan ayrı toplanmalıdır.
5. Sterilizasyon cihazları yetkili personel tarafından kullanılmalı, sıcak yüzey ve basınç risklerine dikkat edilmelidir.
6. Dezenfektanlar uygun havalandırma altında kullanılmalı, karışım yapılmamalı, etiket bilgilerine uyulmalıdır.
7. Radyolojik alanlarda yetkisiz giriş engellenmeli, gerekli uyarı işaretleri bulundurulmalıdır.
8. Hasta taşıma ve pozisyon verme işlemlerinde bel-sırt zorlanmasını önleyecek yöntemler kullanılmalıdır.
9. Hasta/ziyaretçi kaynaklı şiddet veya tehdit durumunda güvenlik birimine haber verilmelidir.
10. Öğrenci uygulamalarında gözetimsiz işlem yapılmasına izin verilmemelidir.

6.11. Bilgi İşlem, Sunucu Odası ve Teknik Bilişim Personeli

Yapılan işler: Bilgisayar kurulumu, ağ altyapısı, sunucu bakımı, kablolama, sunucu ve ağ kabinlerinde cihaz yerleşimi ile kablo düzenleme işleri, UPS takibi, yazılım/donanım desteği, teknik servis.

Başlıca riskler: Elektrik çarpması, kablo kaynaklı takılma, yangın, ergonomik zorlanma, dar alanda çalışma, ağır cihaz taşıma, statik elektrik, uzun süreli ekran kullanımı.

Çalışma talimatları:

1. Sunucu odalarına yetkisiz kişiler alınmamalıdır.
2. Elektrik bağlantısı olan cihazlarda enerji kesilmeden müdahale edilmemelidir.
3. UPS, pano, jeneratör ve güç dağıtım sistemlerine yalnızca yetkili personel müdahale etmelidir.
4. Kablo düzeni geçiş yollarını kapatmayacak şekilde yapılmalı, kablo kanalları kullanılmalıdır.
5. Sunucu ve ağ kabinlerinde ağır cihazlar alt bölümlere yerleştirilmelidir.
6. Sunucu odalarında yanıcı malzeme, gereksiz koli, kâğıt ve depo malzemesi bulundurulmamalıdır.
7. Soğutma ve havalandırma sistemlerindeki arızalar gecikmeden bildirilmelidir.
8. Ağır cihaz taşıma işlemlerinde iki kişi veya taşıma arabası kullanılmalıdır.
9. Uzun süreli ekranlı çalışmalarda ergonomi kurallarına uyulmalıdır.

6.12. Bahçe, Peyzaj, Kampüs Saha ve Dış Alan Personeli

Yapılan işler: Çim biçme, budama, sulama, ağaç/bitki bakımı, peyzaj düzenleme, dış alan temizlik, kar/buzla mücadele, kampüs içi küçük saha işleri.

Başlıca riskler: Kesici ekipman yaralanmaları, gürültü, taş sıçraması, güneş/ısı stresi, soğuk hava, böcek/hayvan teması, kayma-düşme, trafik, elektrikli/benzinli ekipman kullanımı.

Çalışma talimatları:

1. Çim biçme, motorlu testere, tırpan ve benzeri ekipmanlar yalnızca eğitimli personel tarafından kullanılmalıdır.
2. Gözlük/yüz siperi, kulak koruyucu, eldiven, iş ayakkabısı ve uygun kıyafet kullanılmalıdır.
3. Çalışma alanı çevresinde öğrenci, personel veya ziyaretçi bulunuyorsa güvenli mesafe sağlanmalıdır.
4. Taş, dal, metal parça gibi sıçrayabilecek cisimler çalışma öncesinde temizlenmelidir.
5. Elektrikli dış saha ekipmanlarında kablo, priz ve uzatma bağlantıları suyla temas ettirilmemelidir.
6. Sıcak havalarda su tüketimi ve dinlenme araları sağlanmalıdır.
7. Soğuk, buzlu ve yağışlı havalarda kaymaz ayakkabı kullanılmalı, kaygan alanlar işaretlenmelidir.
8. Trafikte açık kampüs yollarında reflektif yelek kullanılmalıdır.
9. Ağaç budama ve yüksekte çalışma işlerinde uygun merdiven/platform ve düşmeye karşı koruma tedbirleri alınmalıdır.

6.13. Şoför, Araç, Servis, Kargo ve Dağıtım Personeli

Yapılan işler: Resmî araç kullanımı, evrak/malzeme taşıma, kampüs içi ve dışı ulaşım, kargo teslimi, personel/öğrenci taşımacılığı.

Başlıca riskler: Trafik kazası, yükleme-boşaltma kazası, bel zorlanması, yorgunluk, olumsuz hava koşulları, araç arızası.

Çalışma talimatları:

1. Araç kullanılmadan önce lastik, fren, far, sinyal, ayna, emniyet kemeri, yakıt, cam suyu ve genel araç durumu kontrol edilmelidir.
2. Emniyet kemeri kullanılmalı, hız sınırlarına uyulmalıdır.
3. Araç kullanırken telefonla konuşulmamalı, mesaj yazılmamalıdır.
4. Yorgun, uykusuz veya dikkat azaltıcı ilaç etkisi altındayken araç kullanılmamalıdır.
5. Yükler araç içinde devrilmeyecek ve kaymayacak şekilde sabitlenmelidir.
6. Ağır malzeme yükleme-boşaltma işlemlerinde yardım alınmalı veya taşıma ekipmanı kullanılmalıdır.
7. Araç arızası, kaza veya ramak kala olaylar amire bildirilmelidir.
8. Kampüs içinde yaya ve öğrenci yoğunluğu dikkate alınarak düşük hızda seyredilmelidir.

6.14. Kütüphane, Arşiv, Müze, Dokümantasyon ve Okuma Salonları

Yapılan işler: Kitap/belge düzenleme, raf yerleşimi, ödünç verme, arşivleme, okuyucu hizmetleri, dijital tarama, sessiz çalışma alanı yönetimi.

Başlıca riskler: Raf devrilmesi, yüksek raflardan düşen malzeme, merdiven kullanımı, toz maruziyeti, yangın, ergonomik zorlanma, uzun süre ayakta kalma.

Çalışma talimatları:

1. Raflar dengeli yüklenmeli ve devrilmeye karşı sabitlenmelidir.
2. Ağır kitap ve arşiv kutuları alt raflarda tutulmalıdır.
3. Yüksek raflara erişimde sağlam basamak veya merdiven kullanılmalıdır.
4. Sandalye, masa veya koli üzerine çıkılmamalıdır.
5. Arşiv ve kütüphane alanlarında yangın riski nedeniyle elektrikli ısıtıcı, açık alev ve uygunsuz priz kullanımı engellenmelidir.
6. Geçiş yolları, acil çıkışlar ve yangın söndürme cihazlarının önü boş bırakılmalıdır.
7. Tozlu arşiv çalışmalarında maske kullanılmalı ve ortam havalandırılmalıdır.
8. Uzun süreli ayakta çalışma ve bilgisayar kullanımı için dinlenme araları verilmelidir.

6.15. Spor Tesisleri, Kültür Merkezleri, Konferans Salonları ve Etkinlik Alanları

Yapılan işler: Etkinlik hazırlığı, salon düzeni, ses-ışık sistemi, sahne kurulumu, spor alanı yönetimi, izleyici/katılımcı yönlendirme.

Başlıca riskler: Kalabalık yönetimi, düşme, elektrik kabloları, sahne ekipmanı, yangın, ses düzeyi, spor yaralanmaları, acil tahliye zorluğu.

Çalışma talimatları:

1. Etkinlik öncesinde acil çıkış kapıları, tahliye yolları, yangın söndürme cihazları ve toplanma alanları kontrol edilmelidir.
2. Kablo ve uzatmalar geçiş yollarında açıkta bırakılmamalıdır.
3. Ses, ışık, sahne ve elektrik sistemlerine yetkili personel dışında müdahale edilmemelidir.
4. Salon kapasitesinin üzerinde katılımcı alınmamalıdır.
5. Merdiven, sahne kenarı ve platformlarda düşmeye karşı önlem alınmalıdır.
6. Spor alanlarında zemin kayganlığı, ekipman sağlamlığı ve çevre güvenliği kontrol edilmelidir.

7. Etkinliklerde acil durumda yönlendirme yapacak görevli personel belirlenmelidir.

6.16. Kapsam Dahilindeki Diğer Kişiler: Kısmi Zamanlı Öğrenciler, İŞKUR Kapsamındaki Öğrenciler, Ders/Uygulama Öğrencileri, Stajyerler, İntörnler, Proje/Bursiyer Öğrenciler, Yüklenici Firma Çalışanları ve Geçici Görevliler

Bu bölüm; Pamukkale Üniversitesi yerleşkelerinde veya üniversite adına yürütülen faaliyetlerde bulunan kısmi zamanlı öğrenciler, İŞKUR kapsamındaki öğrenciler, ders/uygulama kapsamındaki öğrenciler, stajyer öğrenciler, intörn öğrenciler, proje/bursiyer öğrenciler, ziyaretçi araştırmacılar, kursiyerler, yüklenici firma çalışanları, geçici görevliler ve benzeri kişiler için uygulanır.

Bu kişiler de bulundukları alan, yaptıkları faaliyet, kullandıkları ekipman ve maruz kalabilecekleri riskler bakımından çalışanlarla benzer iş sağlığı ve güvenliği kurallarına tabidir. Bu kişiler, hukuki statülerine bakılmaksızın, üniversite yerleşkelerinde veya üniversite adına yürütülen faaliyetlerde bulundukları süre boyunca kendi güvenliklerini, birlikte çalıştıkları kişilerin güvenliğini, çalışanların, öğrencilerin, ziyaretçilerin ve hizmet alan kişilerin güvenliğini tehlikeye düşürmeyecek şekilde hareket etmekle yükümlüdür.

6.16.1. Kısmi Zamanlı Öğrenciler İçin Kurallar

1. Görevlendirildikleri iş dışında başka bir iş yapmamalıdır.
2. Birim amirinin veya sorumlu personelin bilgisi dışında çalışma alanını değiştirmemelidir.
3. Yetkili olmadığı cihaz, makine, elektrik panosu, laboratuvar cihazı, teknik ekipman, arşiv rafı, depo ekipmanı veya temizlik kimyasalına müdahale etmemelidir.
4. Büro, kütüphane, arşiv, laboratuvar, atölye, yemekhane, saha veya diğer alanlarda verilen göreve uygun kişisel koruyucu donanım varsa kullanılmalıdır.
5. Ağır yük taşıma, yüksek raflara çıkma, elektrikli ekipmana müdahale, kimyasal madde kullanımı, kesici-delici malzeme kullanımı gibi riskli işleri tek başına yapmamalıdır.
6. Islak zemin, açık kablo, düşme riski, kırık cam, kesici-delici atık, yangın riski, elektrik arızası veya benzeri tehlikeli durumları derhal birim sorumlusuna bildirmelidir.
7. İş kazası, ramak kala olay, yaralanma veya sağlık sorunu yaşaması halinde durumu gecikmeden amirine bildirmelidir.
8. Çalışma saatleri dışında izinsiz olarak laboratuvar, atölye, depo, teknik alan, arşiv, klinik veya yetkilendirilmiş alanlara girmemelidir.
9. Kendisine verilen görev sırasında öğrencilerin, personelin ve ziyaretçilerin güvenliğini tehlikeye düşürecek davranışlarda bulunmamalıdır.
10. Çalışma alanını iş bitiminde temiz, düzenli ve güvenli şekilde bırakmalıdır.

6.16.2. İŞKUR Kapsamında Görev Alan Öğrenciler İçin Kurallar

1. Göreve başlamadan önce birim tarafından yapılacak iş, çalışma alanı, çalışma süresi, sorumlu kişi ve iş sağlığı ve güvenliği kuralları hakkında bilgilendirme yapılmalıdır.
2. Öğrenciler yalnızca kendilerine bildirilen görevleri yerine getirmelidir.
3. Elektrik, mekanik, kimyasal, biyolojik, yüksekte çalışma, kesici-delici ekipman kullanımı, sıcak iş, ağır yük taşıma ve benzeri yüksek riskli işlerde yetkisiz çalıştırılmamalıdır.

4. Büro, kütüphane, arşiv, çevre düzeni, etkinlik desteği, danışma, temizlik dışı destek veya benzeri görevlerde güvenli çalışma kurallarına uyulmalıdır.
5. Görevlendirildikleri alanlarda acil çıkışlar, yangın söndürme cihazları, ilk yardım noktaları ve toplanma alanları hakkında bilgilendirilmelidir.
6. İş sırasında meydana gelen yaralanma, düşme, çarpma, kesilme, kayma, elektrik teması, kimyasal temas, biyolojik temas veya ramak kala olaylar derhal birim sorumlusuna bildirilmelidir.
7. Öğrenciler kişisel koruyucu donanım gerektiren işlerde KKD kullanmadan çalıştırılmamalıdır.
8. Öğrencilere kapasitesini aşan, fiziksel zorlanmaya neden olacak, eğitimi ve yetkisi bulunmayan işler yaptırılmamalıdır.
9. Çalışma süresince öğrencilerin gözetimi ve yönlendirilmesi ilgili birim sorumlusu tarafından sağlanmalıdır.
10. Öğrenciler iş bitiminde görev alanını düzenli ve güvenli şekilde bırakmalıdır.

6.16.3. Ders, Laboratuvar, Atölye, Klinik ve Uygulama Kapsamındaki Öğrenciler İçin Kurallar

1. Sorumlu akademik personel veya uygulama sorumlusu tarafından verilen güvenlik talimatlarına uymalıdır.
2. Uygulama alanına izinsiz girmemelidir.
3. Deney, uygulama veya cihaz kullanımı öncesinde gerekli bilgilendirmeyi almadan çalışmaya başlamamalıdır.
4. Laboratuvar, atölye veya klinik alanlarda gerekli kişisel koruyucu donanımı kullanmalıdır.
5. Laboratuvarlarda önlük, kapalı ayakkabı, eldiven, gözlük, maske veya yüz siperi gerekiyorsa bunları kullanmadan çalışmaya başlamamalıdır.
6. Atölyelerde iş ayakkabısı, gözlük, kulak koruyucu, eldiven, baret veya yüz siperi gerekiyorsa kullanmalıdır.
7. Klinik alanlarda el hijyeni, maske, eldiven, önlük ve enfeksiyon kontrol kurallarına uymalıdır.
8. Kimyasal maddeleri, cihazları, makineleri, elektrik devrelerini veya kesici-delici aletleri izinsiz kullanmamalıdır.
9. Deney sırasında şakalaşma, koşma, itişme, dikkatsiz davranma, cep telefonu ile dikkat dağıtma gibi davranışlardan kaçınmalıdır.
10. Arızalı cihaz, kırık cam malzeme, dökülmüş kimyasal, açık kablo, kesici-delici atık veya riskli durum gördüğünde sorumlu personele bildirmelidir.
11. Deney veya uygulama sonrası çalışma alanını temiz ve düzenli bırakmalıdır.
12. Atıkları ilgili atık kutularına atmalı, kimyasal veya biyolojik atıkları normal çöpe atmamalıdır.
13. Kesici-delici atıkları özel kutulara atmalıdır.
14. Acil durumda sorumlu öğretim elemanının, laboratuvar/atölye sorumlusunun veya acil durum ekibinin talimatına uymalıdır.
15. Kaza, yaralanma, kimyasal sıçrama, yanık, kesilme, elektrik teması veya biyolojik maruziyet durumunda olayı derhal bildirmelidir.

6.16.4. Stajyer ve İntörn Öğrenciler İçin Kurallar

1. Uygulama yapacakları birimin iş sağlığı ve güvenliği kuralları hakkında bilgilendirilmeden çalışmaya başlamamalıdır.
2. Birim sorumlusu, akademik danışman, uygulama sorumlusu veya yetkili personel gözetimi olmadan riskli işlem yapmamalıdır.
3. Klinik, laboratuvar, atölye, saha veya teknik uygulamalarda gerekli kişisel koruyucu donanımı kullanmalıdır.
4. Hasta, numune, kimyasal madde, biyolojik materyal, cihaz, makine veya teknik ekipmanla çalışırken ilgili alanın özel talimatlarına uymalıdır.
5. Kesici-delici alet kullanımı, sterilizasyon, dezenfeksiyon, tıbbi atık, kimyasal atık ve biyolojik atık yönetimi konularında verilen talimatlara uymalıdır.
6. Yetkisi ve eğitimi olmayan işlemleri yapmamalıdır.
7. Gözlemci olarak bulunması gereken alanlarda uygulamaya doğrudan müdahale etmemelidir.
8. Hasta, öğrenci, çalışan veya ziyaretçi güvenliğini tehlikeye düşürecek davranışlardan kaçınmalıdır.
9. Uygulama sırasında meydana gelen kaza, maruziyet, yaralanma, ramak kala olay veya uygunsuzluğu derhal sorumlu personele bildirmelidir.
10. Uygulama alanını düzenli, temiz ve güvenli bırakmalıdır.

6.16.5. Proje, Araştırma ve Bursiyer Öğrenciler İçin Kurallar

1. Çalışmaya başlamadan önce proje yürütücüsü veya sorumlu akademik personel tarafından çalışma alanındaki riskler hakkında bilgilendirilmelidir.
2. Laboratuvar, atölye veya saha çalışmasında yalnız çalışmanın riskli olduğu durumlarda tek başına çalışma yapılmamalıdır.
3. Mesai dışı laboratuvar, atölye veya saha çalışmaları ilgili birim sorumlusunun bilgisi ve izni dahilinde yürütülmelidir.
4. Kullanılacak cihaz, kimyasal, biyolojik materyal, elektriksel düzenek veya saha ekipmanı için ilgili kullanım talimatları bilinmelidir.
5. Çalışma sırasında gerekli kişisel koruyucu donanımlar kullanılmalıdır.
6. Kimyasal, biyolojik veya teknik atıklar ilgili atık prosedürüne uygun olarak bertaraf edilmelidir.
7. Saha çalışmalarında ulaşım, hava koşulları, arazi yapısı, iletişim, yalnız çalışma ve acil durum planı önceden değerlendirilmelidir.
8. Proje çalışmaları kapsamında meydana gelen tüm kazalar, ramak kala olaylar ve maruziyetler kayıt altına alınmalıdır.

6.16.6. Yüklenici Firma Çalışanları ve Geçici Görevliler İçin Kurallar

1. Üniversite bina ve alanlarında yürütülecek çalışmalar öncesinde ilgili birimden izin alınmalıdır.
2. Çalışma yapılacak alanın riskleri hakkında bilgi alınmalıdır.
3. Elektrik, sıcak iş, yüksekte çalışma, kazı, montaj, tadilat, bakım-onarım ve benzeri riskli işler için gerekli güvenlik önlemleri alınmadan çalışma başlatılmamalıdır.
4. Firma çalışanları yaptıkları işe uygun kişisel koruyucu donanımları kullanmalıdır.
5. Çalışma alanı bariyer, şerit, levha veya uygun işaretlemelerle güvenli hale getirilmelidir.

6. Öğrenci, personel ve ziyaretçi geçişi olan alanlarda çalışma yapılırken çevre güvenliği sağlanmalıdır.
7. Yangın söndürme cihazları, acil çıkışlar, elektrik panoları ve tahliye yolları kapatılmamalıdır.
8. Çalışma bitiminde alan temiz ve güvenli şekilde bırakılmalıdır.
9. İş kazası, ramak kala olay veya tehlikeli durum derhal ilgili birim sorumlusuna bildirilmelidir.
10. Üniversitenin iş sağlığı ve güvenliği kurallarına aykırı çalışan firma personelinin çalışması durdurulabilir.

7. Ortak Tehlike Alanlarına İlişkin Genel Talimatlar

Bu bölümde yer alan hükümler; Pamukkale Üniversitesi bünyesinde görev yapan tüm çalışanlar ile kısmi zamanlı öğrenciler, İŞKUR kapsamındaki öğrenciler, ders/uygulama kapsamındaki öğrenciler, stajyerler, intörnler, proje/bursiyer öğrenciler, yüklenici firma çalışanları, geçici görevliler, ziyaretçiler ve üniversite alanlarında bulunan diğer kişileri, bulundukları alan ve yürüttükleri faaliyet ölçüsünde kapsar.

7.1. Elektrik Güvenliği

1. Elektrik panolarına yetkisiz kişiler müdahale edemez.
2. Pano önlerinde güvenli erişim alanı bırakılır; pano önü depo olarak kullanılmaz.
3. Hasarlı priz, kablo, fiş, uzatma ve adaptör kullanılmaz.
4. Çoklu prizler birbirine seri bağlanmaz.
5. Islak elle elektrikli cihazlara dokunulmaz.
6. Elektrik arızalarında cihaz kapatılır, fiş çekilir ve teknik birime haber verilir.
7. Laboratuvar, mutfak, dış alan ve ıslak hacimlerde elektrikli cihaz kullanımı özel dikkat gerektirir.
8. Öğrenciler, stajyerler, intörnler, kursiyerler, ziyaretçiler ve geçici görevliler elektrik panolarına, priz bağlantılarına, güç sistemlerine ve teknik elektrik ekipmanlarına müdahale edemez.

7.2. Yangın Güvenliği

1. Yangın söndürme cihazlarının önü kapatılmaz.
2. Acil çıkış kapıları kilitlenmez, kaçış yolları daraltılmaz.
3. Elektrikli ısıtıcılar, açık rezistanslı cihazlar ve uygunsuz uzatma kabloları kullanılmaz.
4. Yanıcı, parlayıcı ve patlayıcı maddeler uygun dolaplarda saklanır.
5. Sigara içilmesi yasak alanlarda sigara içilmez.
6. Yangın fark edildiğinde önce çevre uyarılır, alarm verilir, güvenli ise ilk müdahale yapılır ve tahliye başlatılır.
7. Yangın sırasında asansör kullanılmaz.
8. Derslik, laboratuvar, klinik, atölye, yemekhane, kütüphane, spor tesisi, toplantı salonu ve diğer ortak alanlarda bulunan herkes acil durum görevlilerinin yönlendirmelerine uymak zorundadır.

7.3. Elle Taşıma ve Ergonomi

1. Ağır yükler tek kişiyle kaldırılmaz.
2. Yük vücuda yakın tutulur, ani dönme hareketlerinden kaçınılır.

3. Belden eğilerek değil, dizleri bükerek yük kaldırılır.
4. Taşıma arabası, transpalet veya uygun mekanik yardımcılar tercih edilir.
5. Masa başı çalışanlarda ekran, sandalye ve masa ergonomik şekilde ayarlanır.
6. Uzun süre aynı pozisyonda çalışmaktan kaçınılır.
7. Öğrencilere, stajyerlere, intönlere, kısmi zamanlı çalışanlara ve geçici görevlilere fiziksel kapasitesini aşan yük taşıma işi yaptırılmamalıdır.

7.4. Kayma, Takılma ve Düşmelerin Önlenmesi

1. Islak zeminler uyarı levhası ile işaretlenir.
2. Kablolar, kutular, çantalar ve malzemeler geçiş yollarında bırakılmaz.
3. Merdivenlerde koşulmaz, korkuluk kullanılır.
4. Yüksek yerlere erişimde sandalye veya masa kullanılmaz.
5. Bozuk zemin, kırık merdiven, gevşek korkuluk ve yetersiz aydınlatma amire veya sorumlu personele bildirilir.
6. Derslik, laboratuvar, klinik, atölye, spor tesisi, yemekhane, kütüphane ve sosyal alanlarda geçiş yolları açık tutulur.

7.5. Kimyasal Güvenlik

1. Kimyasallar etiketsiz kullanılmaz.
2. Güvenlik bilgi formu incelenmeden kimyasal maddeyle çalışılmaz.
3. Kimyasallar birbiriyle rastgele karıştırılmaz.
4. Uçucu ve tehlikeli kimyasallarla çeker ocakta çalışılır.
5. Kimyasal dökülmelerde uygun dökülme prosedürü uygulanır.
6. Kimyasal atıklar lavaboya veya normal çöpe dökülmez.
7. Öğrenciler, stajyerler, intörnler, proje/bursiyer öğrenciler ve geçici görevliler kimyasal maddelerle çalışmadan önce sorumlu personel tarafından bilgilendirilir ve gerekli gözetim sağlanır.

7.6. Biyolojik Güvenlik

1. Kan, vücut sıvısı, doku, kültür, numune veya kontamine malzemeyle çalışırken uygun KKD kullanılır.
2. Kesici-delici atıklar özel kutularda toplanır.
3. Biyolojik maruziyet durumunda olay derhal bildirilir.
4. Klinik ve laboratuvar alanlarında el hijyeni kurallarına uyulur.
5. Biyolojik atıklar ilgili mevzuat ve kurum atık prosedürlerine uygun şekilde ayrıştırılır.
6. İntörn, stajyer ve uygulama öğrencileri biyolojik risk bulunan alanlarda gözetimsiz çalıştırılmaz.

8. Acil Durum Talimatı

Bu bölümde yer alan hükümler, üniversite alanlarında bulunan tüm çalışanları, öğrencileri, stajyerleri, intörnleri, kısmi zamanlı çalışanları, İŞKUR kapsamındaki öğrencileri, proje/bursiyer öğrencileri, yüklenici firma çalışanlarını, geçici görevlileri, ziyaretçileri ve hizmet alan kişileri kapsar.

1. Acil durumlarda sakin olunmalı, panik yapılmamalıdır.
2. Yangın, deprem, patlama, kimyasal dökülme, gaz kaçağı, şiddet olayı, elektrik çarpması, iş kazası veya sağlık acili durumunda birim acil durum planına göre hareket edilir.

3. Tahliye gerektiğinde en yakın güvenli çıkış kullanılır.
4. Asansör kullanılmaz.
5. Toplanma alanına gidilir ve yoklama/sayım için birim sorumlusuna bilgi verilir.
6. Yaralı kişiye yetkisiz müdahale edilmez; ilk yardım eğitimi olan personel ve sağlık ekipleri yönlendirilir.
7. Acil durum ekiplerinin, birim sorumlularının ve güvenlik görevlilerinin talimatlarına uyulur.
8. Acil durum sonrası olay kayıt altına alınır ve gerekli düzeltici/önleyici faaliyetler başlatılır.
9. Ders, uygulama, laboratuvar, atölye veya klinik sırasında meydana gelen acil durumlarda öğrenciler sorumlu akademik personel, laboratuvar/atölye sorumlusu veya acil durum ekiplerinin yönlendirmelerine uygun hareket eder.
10. Kısmi zamanlı öğrenciler, İŞKUR kapsamındaki öğrenciler, stajyerler, intörnler ve geçici görevliler görevlendirildikleri birimdeki toplanma alanı, acil çıkış ve bildirim usulü hakkında bilgilendirilir.

9. İş Kazası ve Ramak Kala Bildirimi

Bu bölümde yer alan bildirim hükümleri; çalışanlar, öğrenciler, stajyerler, intörnler, kısmi zamanlı çalışanlar, İŞKUR kapsamındaki öğrenciler, proje/bursiyer öğrenciler, yüklenici firma çalışanları, geçici görevliler ve üniversite alanlarında bulunan diğer kişiler için geçerlidir.

1. İş kazası, yaralanma, kimyasal/biyolojik maruziyet, elektrik çarpması, düşme, kesilme, yanık, trafik kazası veya şiddet olayı derhal amire, sorumlu personele veya ilgili birime bildirilir.
2. Ramak kala olaylar da kaza olmadan önce önlem alınabilmesi için bildirilmelidir.
3. Bildirimlerde olay yeri, tarih-saat, olayın oluş şekli, etkilenen kişiler, kullanılan ekipman ve alınan ilk önlemler belirtilir.
4. Olay yeri güvenliği sağlanmadan çalışma tekrar başlatılmaz.
5. Kazaya neden olan uygunsuzluklar için düzeltici faaliyet planlanır.
6. Öğrenciler, stajyerler, intörnler, bursiyerler ve geçici görevliler de yaşadıkları veya tanık oldukları kaza, yaralanma, maruziyet veya ramak kala olayları sorumlu personele bildirmekle yükümlüdür.
7. Bildirim yapan kişiye olumsuz yaklaşım gösterilmemeli; bildirimler önleyici faaliyetlerin geliştirilmesi amacıyla değerlendirilmelidir.

10. Eğitim, Bilgilendirme ve Uygulama

1. Tüm çalışanlara görevlerine uygun iş sağlığı ve güvenliği eğitimi verilir.
2. Yeni başlayan personele işe başlamadan önce yapacağı işe, çalışma ortamına, kullanacağı ekipmana ve birime özgü risklere ilişkin bilgilendirme yapılır.
3. Laboratuvar, atölye, teknik bakım, temizlik, güvenlik, sağlık hizmetleri ve saha personeline görev risklerine özel uygulamalı eğitim verilir.
4. Acil durum, yangın, tahliye ve ilk yardım konularında düzenli eğitim ve tatbikat yapılır.
5. Eğitim kayıtları, katılım listeleri ve sınav/ölçme değerlendirme sonuçları ilgili birim tarafından saklanır.

6. Görev değişikliği, ekipman değişikliği, yeni cihaz kullanımı veya çalışma alanı değişikliği halinde çalışana ek bilgilendirme yapılır.
7. Kısmi zamanlı öğrenciler, İŞKUR kapsamındaki öğrenciler, stajyerler, intörnler, ders/uygulama öğrencileri, proje öğrencileri ve bursiyerler çalışma, uygulama veya eğitim faaliyetine başlamadan önce birim riskleri, acil durumlar, KKD kullanımı ve yasak davranışlar hakkında bilgilendirilir.
8. Ders ve uygulama kapsamındaki öğrencilere, özellikle laboratuvar, atölye, klinik ve saha çalışmalarından önce sorumlu akademik personel tarafından kısa güvenlik bilgilendirmesi yapılır.
9. Yüklenici firma çalışanlarının yürüttüğü işlerde firma tarafından gerekli eğitimlerin verilmiş olması ve üniversite alanındaki özel riskler hakkında ilgili birim tarafından bilgilendirme yapılması esastır.
10. Bilgilendirme ve eğitim faaliyetleri, yapılan işin niteliğine göre sözlü, yazılı, uygulamalı veya kayıt altına alınabilir şekilde yürütülür.

11. Birim Amirlerinin ve Sorumlu Personelin Sorumlulukları

1. Birimde yürütülen faaliyetlere ilişkin riskleri belirlemek ve gerekli önlemlerin alınmasını sağlamak.
2. Personelin görevine uygun eğitim almasını takip etmek.
3. KKD ihtiyacını belirlemek ve kullanımını sağlamak.
4. Acil çıkış, yangın söndürme cihazı, elektrik panosu, ilk yardım dolabı ve tahliye yollarının uygunluğunu kontrol etmek.
5. İş kazası ve ramak kala olayların bildirilmesini sağlamak.
6. Laboratuvar, atölye, depo, arşiv, teknik alan, klinik ve saha çalışmalarında yetkisiz çalışmayı engellemek.
7. İSG Koordinatörlüğü tarafından bildirilen düzeltici faaliyetleri yerine getirmek.
8. Birimde görev yapan çalışanların ve kapsam dahilindeki diğer kişilerin bu talimata uygun hareket etmesini sağlamak.
9. Riskli işlerde yetkisiz ve eğitimsiz kişilerin çalışmasına izin vermemek.
10. Kısmi zamanlı öğrenciler, İŞKUR kapsamındaki öğrenciler, stajyerler, intörnler, proje öğrencileri, bursiyerler ve geçici görevlilerin yapacağı işleri açık şekilde belirlemek.
11. Bu kişilere görev veya uygulama öncesinde çalışma alanı, riskler, acil durumlar, KKD kullanımı ve bildirim usulleri hakkında bilgi vermek.
12. Öğrencileri ve geçici görevlileri gözetimsiz şekilde laboratuvar, atölye, klinik, depo, arşiv, teknik alan veya saha çalışmalarında bırakmamak.
13. Uygunsuz davranışları derhal düzeltmek, gerekli hallerde çalışmayı durdurmak.
14. Ders, uygulama, staj ve intörnlük faaliyetlerinde akademik sorumlu, uygulama sorumlusu ve birim amiri arasında koordinasyonu sağlamak.
15. Eğitim, bilgilendirme, KKD teslimi, kaza ve ramak kala bildirimlerine ilişkin kayıtları muhafaza etmek.

12. Talimata Aykırı Davranışlar

Aşağıdaki davranışlar, çalışanlar ve kapsam dahilindeki diğer kişiler açısından iş sağlığı ve güvenliği kurallarına aykırı davranış olarak kabul edilir:

1. Eğitim almadan veya yetkilendirilmeden riskli ekipman kullanmak.
2. KKD kullanılması gereken işlerde KKD kullanmamak.
3. Acil çıkışları, yangın söndürme cihazlarını, yangın dolaplarını veya elektrik panolarını kapatmak.
4. Yetkisiz elektrik, makine, laboratuvar, klinik, atölye veya teknik ekipman müdahalesi yapmak.
5. Kimyasalları etiketsiz kullanmak veya karıştırmak.
6. Islak zemin uyarısı koymadan temizlik alanını terk etmek.
7. Ağır yükleri uygunsuz şekilde taşımak.
8. İş kazası veya ramak kala olayı bildirmemek.
9. Laboratuvar, atölye, klinik veya teknik alanda yetkisiz kişilerin çalışmasına izin vermek.
10. Yangın, deprem veya acil durumlarda tahliye kurallarına uymamak.
11. Görevlendirilmediği alanlarda izinsiz çalışmak.
12. Laboratuvar, atölye, klinik, depo, arşiv, teknik alan veya sunucu odasına izinsiz girmek.
13. Kesici-delici atıkları normal çöpe atmak.
14. Islak zemin, açık kablo, kırık cam, dökülen kimyasal veya tehlikeli durumu bildirmemek.
15. Şakalaşma, koşma, itişme veya dikkatsiz davranışlarla çalışma güvenliğini tehlikeye düşürmek.
16. Riskli işleri tek başına yapmak.
17. Sorumlu personelin, akademik sorumlunun, uygulama sorumlusunun, güvenlik görevlisinin veya acil durum ekiplerinin talimatlarına uymamak.
18. Çalışma, eğitim, araştırma veya uygulama alanında kendisinin ya da başkalarının sağlığını ve güvenliğini tehlikeye düşürecek davranışlarda bulunmak.

13. Son Hükümler

Bu talimat Pamukkale Üniversitesi bünyesinde görev yapan tüm çalışanlar için geçerlidir. Ayrıca kısmi zamanlı öğrenciler, İŞKUR kapsamındaki öğrenciler, ders/uygulama kapsamındaki öğrenciler, stajyer öğrenciler, intörn öğrenciler, proje/bursiyer öğrenciler, yüklenici firma çalışanları, geçici görevliler, ziyaretçi araştırmacılar, kursiyerler ve ilgili diğer kişiler de faaliyetleri ve maruz kalabilecekleri riskler ölçüsünde bu talimat hükümlerine tabidir. Her birim, kendi faaliyet alanına özgü riskleri dikkate alarak bu talimatı birim risk değerlendirmesi, acil durum planı, laboratuvar/atölye talimatları, temizlik talimatları, teknik bakım talimatları, klinik uygulama talimatları, saha çalışma talimatları ve görev tanımları ile uygular.

Talimatın uygulanmasından birim amirleri, sorumlu öğretim elemanları, uygulama sorumluları, ilgili çalışanlar ve kapsam dahilindeki kişiler sorumludur.

Mevzuat değişiklikleri, iş kazaları, ramak kala olaylar, yeni ekipman kullanımı, yeni laboratuvar/atölye kurulumu, yeni klinik/uygulama alanı açılması veya çalışma koşullarındaki değişiklikler halinde talimat gözden geçirilir ve güncellenir.